

SXEDIO.H21

6.7.1960 (Μέρος 10): ΕΝΑ ΝΕΟ ΑΡΘΡΟ, ΤΟ 199, ΠΡΟΣΤΙΘΕΤΑΙ ΣΤΟ ΣΥΝΤΑΓΜΑ ΤΗΣ ΚΥΠΡΙΑΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΜΕ ΤΟ ΟΠΟΙΟ ΔΙΝΕΤΑΙ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΣΤΟΥΣ ΤΟΥΡΚΟΥΣ ΝΑ ΕΓΓΕΙΡΟΥΝ ΑΞΙΩΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΣΙΦΛΙΚΙΑ ΠΟΥ ΕΙΧΑΝ ΑΠΑΛΛΟΤΡΙΩΘΕΙ

Στη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας που μονογραφήθηκε στις 6 Ιουλίου περιλήφθηκε και ένα νέο άρθρο για το Σύνταγμα της Δημοκρατίας, το 199 που αναφέρεται στο δικαίωμα των Τούρκων να εγείρουν δικαστικές αξιώσεις για Τσιφλίκια που είχαν απολλοτριωθεί.

Αναφερόταν στο άρθρο όπως δόθηκε στη δημοσιότητα στη Λευκή Βίβλο που κυκλοφόρησε στο Λονδίνο για τη Συνθήκη Εγκαθίδρυσης:

" Η Τουρκική Κοινοτική Βουλή θα έχει το δικαίωμα να πάρει από την Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου της Μεγάλης Βρετανίας και της Βορείου Ιρλανδίας τα ποσά που καθορίζονται στις διακοινώσεις που ανταλλαγήκαν μεταξύ του Κυβερνήτη της Αποικίας της Κύπρου και των αντιπροσώπων της Τουρκικής Κοινότητας.

Οι διακοινώσεις έχουν ως εξής:

Επιστολή του Κυβερνήτη προς τον δρα Κουτσιούκ και τον κ. Ντενκτάς:

Εχω την τιμή να σας πληροφορήσω ότι η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου απεφάσισε να διαθέσει ποσό 1.500.000 λιρών υπό μορφή χορηγήματος προς την τουρκική κοινότητα στην Κύπρο για να χρησιμοποιηθεί για τη εκπαίδευση, την ανάπτυξη της περιουσίας του ΕΒΚΑΦ και πολιτιστικούς και άλλους παρόμοιους σκοπούς, οι οποίοι εμπίπτουν στην αρμοδιότητα της Τουρκικής Κοινοτικής Βουλής. Συνεπώς προτείνω τις ακόλουθες διευθετήσεις:

Η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου θα πληρώσει το ποσό του ενός εκατομμυρίου λιρών για σκοπούς που αναφέρονται στην παράγραφο της επιστολής αυτής, προς την Τουρκική Κοινοτική Βουλή,

σε δόσεις όπως θα απαιτείτο για τους σκοπούς, οι οποίοι θα εγκρίνονταν από τη Βουλή για άμεση εκτέλεση κατά τη διετία, η οποία θα επακολουθήσει την ημερομηνία της ανεξαρτησίας της Κύπρου.

Προς αντιμετώπιση των επείγουσών αναγκών της τουρκικής κοινότητας, η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου θα πληρώσει πριν από την εγκαθίδρυση της Τουρκικής Κοινοτικής Βουλής, ποσό **500.000** λιρών σε κοινό λογαριασμό στο όνομά σας στην τουρκική τράπεζα της Λευκωσίας".

Στη συνέχεια της επιστολής αναφέρεται ότι οι πληρωμές θα γίνοντα για τους αναφερόμενους σκοπούς και με τη συγκατάθεση του Ανώτατου Συμβουλίου του ΕΒΚΑΦ. Η τουρκική κοινότητα, συμπεριλαμβανομένου και του Ανωτάτου Συμβουλίου του ΕΒΚΑΦ, δεν θα έχουν οποιεσδήποτε αξιώσεις από την Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου ή από τη Κυβέρνηση της αποικίας Κύπρου, που απορρέουν ή σχετίζονται είτε με τη διοίκηση της Κύπρου, είτε με την εγκαθίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας ή άλλως. Τέτοιες αξιώσεις δεν θα γίνουν από ή από μέρος της τουρκικής κοινότητας.

Νοείται ότι η παράγραφος αυτή δεν θα επηρεάσει τις πρόνοιες ή την έναρξη της ισχύος της συνθήκης που αφορά τη εγκαθίδρυση της Κυπριακής Δημοκρατίας και ιδιαίτερα τις πρόνοιες του παραρτήματος Ε της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης.

Στην επιστολή του Κυβερνήτη απάντησαν αποδεχόμενοι τις διευθετήσεις αυτές ο δρ Κουτσιούκ και ο κ. Ντενκτάς.

Οι σκοποί για τους οποίους παραχωρήθηκε το βρετανικό χορήγημα προς την τουρκική κοινότητα είναι οι ακόλουθοι, όπως αυτοί δημοσιεύονται στη Λευκή Βίβλο:

1. Γενικές Επισκευές και ανακαινίσεις κτιρίων του ΕΒΚΑΦ, τα οποία υπέστησαν ζημιές λόγω του ενοικιοστασίου.
2. Εισφορές στις δαπάνες ανέγερσης νέου κτιρίου για το Τουρκικό Παρθεναγωγείο Μέσης Παιδείας στη Λευκωσία.
3. Ανάπτυξη περιουσίας του ΕΒΚΑΦ στην Πύλη

Κερύνειας στη Λευκωσία.

4. Κατασκευή κτιρίου στη Λευκωσία για την τουρκική Κοινοτική Βουλή με τα αναγκαία γραφεία.

5. Προκαταβολή για το κτίριο νέου Τουρκικού σχολείου Μέσης Παιδείας στην Κερύνεια.

6. Συμβολή στις δαπάνες ανάπτυξης ορισμένης γης στην Κερύνεια για την ανέγερση ξενοδοχείου.

7. Εισφορά στις δαπάνες ανάπτυξης της περυσίας του ΕΒΚΑΦ, στη Λεμεσό.

8. Εισφορά στις δαπάνες συμπλήρωσης του παλαιού τουρκικού Κοιμητηρίου στην Αμμόχωστο.

10. Εισφορά στις δαπάνες ανάπτυξης του κήπου Τεκκέ στη Λευκωσία ή άλλης παρόμοιας περιουσίας.

Στην επιστολή του Κυβερνήτη προς τους τουρκοκύπριους ηγέτες αναφέρεται ακόμα ότι η Τουρκική κοινότητα δεν μπορεί να υποβάλει οποιεσδήποτε αξιώσεις εναντίον της Βρετανικής Κυβέρνησης ή της Κυβέρνησης της αποικίας της Κύπρου, αυτό όμως δεν επηρεάζει τις διατάξεις του παραρτήματος Ε της Συνθήκης Εγκαθίδρυσης της Κυπριακής Δημοκρατίας.

Στο παράρτημα αυτό υπάρχει άρθρο το οποίο διευκολύνει φανερά τους Τούρκους να εγείρουν αξιώσεις σε τσιφλίκια που απαλλοτριώθηκαν και για την περιοχή Αθαλάσσας.